Szeged, 1890. XXXII. évfolyam. 257. szám. Péntek, szeptember 19.

Előfizetési árak:
Házhoz hordással vagy postán küldve:
Egész évre . 14 frt — kr
Félévre . . 7 » — »
Negyedévre . 8 » 50 »
Egy hóra . . 1 » 20 »
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:
Endrényi Testvérek könyvkereskedése Szegeden, hová az előfizetések s a lap szétküldésére vonatkozó fölszólamlások intézendők.

SZEGEDI HIRADÓ

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után is.

Szerkesztői iroda:
Klauzál-tér, Kárász-ház I. emelet, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetéseket
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt áron vesz fel.

Főispán-válság.

Szeged, szept. 19.

A közigazgatási reform, az állami közigazgatás behozatala küszöbön van. Nemcsak maga a tervezet hever már készen a belügyminiszteriumban, hanem a nemzeti közvélemény kedvező hangulata is megérett már a nagyszerü átalakulásra.

A mai állapot tarthatatlan, legalább a köztudalom annak vallja s ez az ismert körülmény teszi kétszeresen sürgőssé a reform publikálását s gyors keresztülvitelét.

A közigazgatási reform legnagyobb anyagát kétségkivül a megyék átszervezése fogja képezni.

Ennek a jelentékeny önkormányzati körnek csucspontja, az állami ellenörző közeg, a főispánság.

Kétségtelen, hogy az általános reform ezt az exponált állást sem hagyja érintetlenül.

Az igazi, egyetemes főispán-válság előhirnökeiül könnyen fölismerhetjük a következő kézen fekvő jeleket.

Először is napirenden vannak most, közvetlen a nagy reform előtt a főispáni fölmentések.

A kormány nyugdijba küldi egymásután az öreg főispánokat, hogy helyüket átengedjék az uj aerába könnyebben beilleszkedő tetterős, fiatal tehetségeknek.

Másodszor a kormány magyar félhivatalosa, a Nemzet, épp most közöl a nagy reform leghivatottabb és legbuzgóbb előkészitő kommentátorától, Beksics Gusztáv orsz. képviselőtől egy éppen a főispani állás reformálásának módozataival foglalkozó nyomatékos czikket.

Nagyérdekü fejtegetésének alaptételéül ezen czikk azt az időszerü kérdést választja: *beilleszthető-e a főispánság a modern közigazgatási reform keretébe?*

A felelet rá igenlő, de csak két féle alakban, vagy mint *méltóság*, vagy mint *hivatal*. Mert a mostani hivatallal kombinált méltóságot Beksics tarthatatlannak jelzi.

«De a főispáni állás fönntartásának bármely formáját fogadja is el a törvényhozás, bizonyos, hogy a törvényhatóság fejének nagyobb hatalmi körrel kell birnia az állam közegei irányában, mint bir jelenleg. Az állami igazgatást fölfelé deczentralizálni, s benn a törvényhatóságban czentralizálni kellend. A most szétfutó hivatali ágazatokat a törvényhatósági góczpont körül szükséges csoportositani; mert csak igy érhető el a közigazgatás egysége. A megyéből csak igy lehet egységes és teljes individualitással biró igazgatási terület.

És kinevezett tisztviselők mellett ez, az állami érdek minden sérelme nélkül, megvalósitható. A hivatalnoki hierarchia biztositja a közigazgatás szabályos müködését.

Tisztán domborodhatnak ki az igazgatási keretek és tagolatok. A választás nem leend a zavar örökös eleme, mely össze-vissza kuszálta igazgatási rendszerünket. Egymásba sodorta az állami igazgatás és autonomia legellentétesebb elemeit; megbénitotta az elsőt, elsorvasztotta az utóbbit.

Épp azért az 1886. XXI. t.-czikket át kell alakitani. A főispánság és alispánság jelen szerepe együtt tarthatatlan. A főispánság vagy méltóság lesz, vagy hivatal. Az előbbi esetben az alispán leend a megye feje, ki felruházandó mindazon hatalommal, mely a közigazgatás vezetéséhez szükséges.

A második esetben a főispán, minden alispáni verseny nélkül kell, hogy rendelkezzék a megyében a közigazgatási gépezettel. Az alispán nem lehet más, mint a főispán helyettese.

Leghelyesebb megoldás az lenne, ha a főispánság ujra pusztán méltósággá tétetnék, a közigazgatásban való minden tényleges részvétel nélkül, pusztán felügyeleti joggal. Ez esetben természetesen az alispán lenne a megye valódi feje, minden főispáni ingerentia nélkül. Az alispán préfet, vagy Regierungs-Präsident volna. Az első tudvalevőleg a departement, az utóbbi a Regierungsbezirk élén áll s vezeti az állami administratiót.

De ha a főispánság méltóságnak marad, pusztán felügyeleti jogkörrel, az esetben nem szükséges minden törvényhatóság élére főispánt nevezni ki. Több törvényhatóság egyesitve képezhetne egy főispáni kerületet.

E kerületek azonban nem lennének közigazgatási tagolatok, vagy akár nagyobb önkormányzati egységek, mint a porosz Provinz. Egyáltalán nem képeznék alkatrészét a közigazgatás területi beosztásának, vagy müködő organismusának.

A főispán egyszerüen több megye felügyeletével bizatnék meg s a megye, vagy általában a törvényhatóság nem olvadna egy nagyobb egységbe, hanem megtartaná mai egyéniségét és a kormánynyal való közvetlen érintkezését.

A főispánságot csak csak e két forma egyikében lehet fönntartanunk s uj közigazgatási szerkezetünkbe bele illesztenünk.

E két forma közt választhat a kormány és a törvényhozás. De az utóbbi forma jobban megfelel a főispánság s általában a magyar nemzet hagyományainak, melyek respektálása indokolt. És indokolt akkor is, habár a theoriák ellenmondanak nekik.»

Nem tudjuk, mennyi ezekből a fejtegetésekből az iró saját kombinációja s mennyi a reformtervezet ismeretén alapuló pozitivitás.

Valószinünek tetszik előttünk, hogy épp a főispánság ujjászervezése lesz az a pont, ahol a kormány reformáló kedve egyezségre lép a történelmi tradicziókkal.

De ha ez igy van s az állami közigazgatás főispánja tényleg csak egy méltóságos semminek van tervezve, ami kétségtelenül alapos gyöngéje volna a gyökeres reformnak, akkor nincs értelme az öregek menesztésének.

Ugy erre, mint még számtalan lázas érdeklődéssel hangoztatott lényeges kérdésre az egyedül illetékes választ a törvényjavaslat közzététele fogja megadni: ami immár nem késhetik soká.

Fölmentett főispán. A hivatalos lap legujabb száma közli a következő két királyi kéziratot:

„A belügyminiszterium vezetésével megbizott magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán: Fáy Gusztávot, Gömör- és Kis-Hontvármegye főispánját, ezen állásától saját kérelmére, nyugdijigényének épségben tartása mellett fölmentem.

Kelt Bécsben, 1890. évi szeptember 7-én.

Ferencz József, s. k.

Gr. Szápáry Gyula, s. k.

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán: Fáy Gusztávnak, Gömör- és Kis-Hontvármegye főispánjának, ezen állásától saját kérelmére történt fölmentése alkalmából, hosszu és hü szolgálatai elismeréséül, Lipót-rendem lovagkeresztjét dijmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1890. évi szept. 9-én.

Ferencz József, s. k.

B. Orczy Béla, s. k.

Kitetszik ezen két kézirat miniszteri ellenjegyzetéből, mennyire alaptalan és légből kapott volt egyes ellenzéki lapoknak azon kombinácziója, melyet a Majthényi László báró fölmentésének formulájához fűztek.

A fölmentést a belügyminiszter, a kitüntetést a felség személye körüli miniszter ellenjegyzi.

Némi közjogi ismeretek, ugy látszik, nem volnának a tulsó rész ártalmára.

—

A pártitélet. A szélsőbal belviszályának elintézése végett a pártkör jelenlegi elnöke október 1-re hivta össze a pártgyülést a következő meghivóval:

«Az országgyülési függetlenségi és 48-as párt a *saját belületét illető fontos kérdések elintézése végett* október 1-én délután 6 órakor értekezletet tart, amelyre t. tagtársaimat azon bizalomteljes kéréssel bátorkodom meghivni, hogy azon teljes számmal megjelenni méltóztassanak. Budapest, 1890. szept. 17-én. *Iranyi* Dániel elnök.»

—

Ugron hadjárata. Ugron Gábor Aradon kezdi meg országos agitáczióját a közigazgatási reform ellen. Az aradi gyülést a következő fölhivás jelenti be: «Polgártársak. Ugron Gábor, az országos függetlenségi és 48-as párt alelnöke Aradra érkezik. Az aradi függetlenségi és 48-as párt Ugron Gábor Aradra érkezése alkalmával népgyülést tart, melyre Arad szab. kir. város t. polgárait pártkülönbség nélkül ezennel meghivja. A népgyülés a «Fehér Kereszt» nagytermében folyó évi szeptember hó 21-én vasárnap d. u. 3 órakor fog megtartatni. Tárgya a törvényhozás által legközelebb tárgyalandó, a közigazgatás államositását czélzó törvényjavaslattal szemben önkormányzati jogunk megmentése. A népgyülésen kizárólag önkormányzati jogunknak a közigazgatásban való megmentése és az ezt államositani czélzó törvényjavaslattal szemben való állásfoglalás lesz tárgyalva, ez okból Arad szab. kir. város összes polgárait párt szinezet nélkül megjelenésre tisztelettel meghivjuk. Az aradi függetlenségi és 48-as párt elnöksége.»

Hirek.

Határidők:

Szept. 19. Délelőtt 10 órakor lőtenyész-bizottsági ülés.

—

Kereseti adó-tárgyalások.

Szept. 19. Magánmérnök, mellfűzők, mészáruló mészáros, malaczkereskedő, mosóintézet, nyelvtanárok.

—

— **Az uj ezred.** Ma délelőtt 11 órakor, az osztrák-magyar államvasutak külön vonatán érkezik meg Szegedre az uj ezred Bécsből, a Degenfeld-Schon. burg gróf nevét viselő 83. számu fehértemplomi gyalogezred. Az ezredből, melynek hadkiegészitőparancsnoksága Fehértemplomban van, hozzánk csak a 2. és 3. zászlóalj jön uj, állandó tartózkodásra; 1-ső zászlóalja Fehértemplomban marad, a 4-ik pedig Fócaban, Boszniában. Uj ezredünknek parancsnoka Csákfordy és jobbaházi Bolla Kálmán ezredes, aki azonban nem jő Szegedre, hanem Bécsben marad. Az ezredes, megjegyezhetjük, az egész hadsereg egyik legkitünőbb ezredese, aki kollegái közt a legtöbb érdemjellel van már eddig is kitüntetve. Több, mint 13 rendnek, közte az orosz szt. György rendnek is birtokosa. Helyette az ezred parancsnoka Szegeden Streitenfels alezredes lesz. Az ezred tisztikarát teszi Nestor őrnagy a 3-ik zászlóalj, Heidenreich százados a 2-ik zászlóalj parancsnokai. — Az ezred kapitányai: Materinga, Jovesko, Brumahr, Kéler, Majeroszky és Schneider századosok; főhadnagyai: Komáry, Olivva, Schweinitzer, Radda (bataillon-adjutans), Retzel, Strauch (regiment-adjutans), Tormássy (bataillon-adjutans); hadnagyai: Plak Koliner, Weltner, Witt, Lang, Toljan, Bartini, Fischer-Colbrie, Lőcsey (szegedi születésü), Mardzseján, Kincsey, Mocsáry; orvosai: Hass dr. ezredorvos s Langer dr. főorvos; számadó-tisztje: Marczinkowszky. Az uj segedi ezred, mind tisztikarában, mind legénységében, egyike a legkitünőbb ezredeinknek. Ő felsége minden egyes szemle alkalmával a legmagasabb elismerését nyilvánitotta a 83. gyalogezred kiváló szervezettsége s példás fegyelme fölött. Tisztikara különben egy részében magyar és szegedi születésü hadnagya is van. A legénység román, szerb és német elemekből, de mindannyia magyarosodott nemzetiségekből áll. — Zenekara Sykora karmester vezetése alatt a legkitünőbb katona-bandák közt foglal helyet s Bécsben is általános kedvencze volt a publikumnak. A hatalmas zenekar számban is imponáló, amennyiben több mint 60 tagból áll. Maga az ezred h. parancsnoka, Steitenfels alezredes a bécs-ujhelyi katonai akadémiának volt tanára s kiváló tudós. Ily bemutató után Szeged közönsége csak a legőszintébb örömmel és szeretettel üdvözölheti az uj ezredet, mely hogy az eltávozott szegedi házi ezred nyomdokait fogja követni a társas érintkezésben s ez által társadalmi életünk egyik kiváló faktorává válik, remélhető és kivánatos is. Az a jó viszony, melyet Müller ezredes a polgárság és katonaság közt Szegeden megteremtett s mely a házi ezred bucsujakor oly impozáns mérvben nyert kifejezést, remélhetőleg követendő például fog szolgálni uj katonáinknak is s ezen reményben őszinte örömmel üdvözöljük a messze idegenből hozzánk szakadt hadfiakat. Az ezred ma d. e. 11 órakor a katonazenekar játéka mellett fog bevonulni az osztrák-magyar államvasutak pályaházától Szegedre s a Boldogasszony-sugáruton végig haladva, egyenesen a marsztéri laktanyába vonul. Este a «Prófeta» ettermében a tisztikar hangversenyt adat a szegedi polgárság tiszteletére, mely bemutatón előreláthatólag zsufolásig megtelik a különben is szük étkező.

— **Személyi hirek.** Dr. Schuszter Konstantin, vaczi püspök, tegnap délelőtt a 11 órai express-vonattal hagyta el Szegedet. A püspök Budapestre ment, ahol egy napot tölt s aztán haza utazik székvárosába. — Szathmáry György, orsz. képviselő, az ismert kiváló publiczista, rokonai látogatása végett tegnap Szegedre érkezett. — Mártonffy Márton, Temesmegye kir. tanfelügyelője, tegnap Szegedre érkezett.

— **A kultuszminiszteri államtitkár Szegeden.** Mint biztos forrásból értesülünk, a temesvári püspökünnepélyről visszatérőben szeptember 25-én Berzeviczy Albert, kultuszminiszteri államtitkár Szegedre jő s itt tölt egy egész napot.

— **Lovassági felügyelő Szegeden.** Zoltán Elek tábornok, honvéd-lovassági felügyelő, tegnap Szegeden időzött. Kiséretében volt Taxis br. őrnagy, a kivel s Pálfy Viktor szenátor és Tóth Mihály városi főmérnök társaságában megtekintette a befejezéséhez közel álló honvédlovas laktanyát. A tábornokot meglepte az uj kaszárnya impozánssága és szépsége. Zoltán Elek még tegnap, a délutáni express-vonattal elutazott Szegedről.

— **Influenza.** Tegnap már jelentettük ennek a kellemetlen vendégnek korai be-

A „SZEGEDI HIRADÓ" TÁRCZÁJA.

Egy anya.

Guy de Maupassant novellája.

I.

Tizenöt éve mult, hogy nem voltam Virelogne falucskában.

1884-ben egy szép őszi délutánon kirándultam oda Serval barátom meghivása folytán vadászatra, ki végre kastélyát, melyet a poroszok leromboltak, ismét fölépitette.

Én végtelenül kedveltem e vidéket, mely egyike a föld azon bájos zugjainak, hol a szem kimondhatatlan értelmi kéjt érez. Az ember valódi lelki szeretettel telik el szemlélésében. Mi, kiket a természet elbüvöl, gyakran gyengéd emlékeket füzünk bizonyos források, erdők, tavak és halmokhoz, melyeket életünkben többször láttunk és melyek bennünket ugy érintettek, mint valami szerencsés pillanat. Visszaemlékezünk sokszor valamely erdőzugra, sziklára, vagy egy virággal behintett zöldelő rétre, melyet életünkben egyszer, egy szép tiszta napon láttunk. Ez emlékek szivünkbe vésődnek, mint valamely nőnek alakja, kivel az uton egy szép tavaszi reggelen könnyedén és bájjal öltözve összetalálkozunk és kinek emléke lelkünkben egy kielégithetetlen és felejthetetlen vágyat hagy vissza, oly érzetet, mintha a szerencse érintett volna bennünket.

Minden kis zugot szerettem Virelogneban. A völgyet erdők boritják, átszeldesve kristálytiszta patakocskák által, melyek mint erek keresztezik a talajt és vért szolgáltatnak a földnek. Rákokat, pisztrángokat és angolnákat nagy számban lehetett ott halászni! Mily isteni szórakozás! Több helyen fürödni lehetett és a magas füben, mely a keskeny vizerek mentén nőtt, többször bukkant az ember szalonkákra.

Könnyedén lépegettem egy virányos réten, folyton kutyáimra figyelve, amelyek a földet szaglászták. Jobbra tőlem 100 méter távolságra Serval barátom egy lóherföldön haladt keresztül. Én a bozót felé fordultam, mely Saudres község erdőjének határát képezi és megpillantok egy rombadőlt házikót. Csakhamar visszaemlékeztem, hogy hogyan nézett ki e házikó 1867-ben, tisztán, szőlőindák által benőve és az udvar csakugy hemzsegett a sok szárnyas állattól. — Lehet-e szomorubb látvány, mint egy elhagyott ház, melyből csupán csak a kisérteties meztelen falak állanak fönn! Visszaemlékeztem egy jószivü öreg asszonyra, ki ott benn engem egykor egy pohár jó borral kinált meg egy elmult fáradtságos nap után. Akkor mesélte el Serval a ház lakóinak történetét.

Az atyát, egy szenvedélyes vadorzót, a csendőrök lötték agyon. A fiu, kit én akkor tájban láttam, magas, szikár és sovány legény volt, ki szintén veszélyes vadorzónak tartatott. A környéken a családot a «vadaknak» nevezték a lakosok.

Ez volt-e valódi vagy csufnevük-e, azt nem tudom?

Servalt oda hivtam, ki hosszu, lassu lépteivel közeledett felém.

— Mi lett e családból? kérdém őt. Mire a következő történetet beszélte el nekem:

II.

Midőn a német-franczia hadjárat kitört, a «vadaknak» fia besoroztatta magát a hadseregbe ő akkor 33 éves volt és anyját egyedül hagyta vissza. Az öreg anyót nem igen sajnálták, mert mindenki tudta, hogy tetemes vagyonnal bir. Az öreg asszony tehát egészen egyedül maradt, messze távol a falutól e házikóban, az erdő szélén. Félelmet nem ismert; valódi férfias természete volt; külseje zord, magas és sovány. Igen ritkán nevetett és máskülönben is nem igen lehetett vele tréfálni. Az asszonyok, kik kint a mezőn dolgoznak, ritkán nevetnek! Ez a férfiak dolga! Lelkük szomoru és zárkózott, minthogy komoly létet élnek, minden világosság nélkül. A férj mégis csak tanul egy kis lármás vigságot a falu korcsmájában, de élettársa komoly maradt, folytonos szigoru arczkifejezéssel. Arczizmai nem tanulták meg a nevetés mozgásait.

A «vad anya» — mint nevezni szokták — tovább folytatá rendes megszokott teendőit a kis házikóban, melyet nemsokára beboritott hóval a kemény tél.

Hetenkint csak egyszer járt le a faluba kenyeret és hust vásárolni, mely után ismét rendesen visszatért ódon kunyhójába. A falu lakosai farkasokról beszéltek, melyek a vidéket félelmessé tették. Ilyenkor leakasztá a szegről és nyakába vevé fiának rozsdás fegyverét, melynek nyele a sok használattól már egészen el volt kopva. Ritkán lehetett vele találkozni; előrehajólva, lassu és hosszu léptekkel méregeté a hóval boritott mezőt és erdőt. A hosszu fegyver kimagaslott fekete fejkötője mögül,

köszöntését Szegedre. Tartózkodással fogadtuk mi is a hirt, hogy az influenza már megint föllépett; tegnap azonban ujabb értesülések érkeztek, melyek mindenike az influenza föllépését jelenti. Ezek szerint az «orosz nátha» több szegedi lakost meglepett, köztük városi oszlopos tisztviselőket is. Mindaddig azonban, mig a járvány ujra kiütését orvosilag nem konstatálják, megmaradunk abban a kételkedésben, melylyel az influenzás hireket jól esik fogadnunk.

— **A Lévay-ováczió.** A szegedi nőiparegylet és tanitótestület által Lévay Ferencz, kultuszminiszteri osztálytanácsos tiszteletére rendezendő ováczió, mint alaptalanul hiresztelve volt, szeptemberben nem lesz megtartható, miután az osztálytanácsos csakis október 4-ikén tul jöhet le Szegedre.

— **Az uj kaszárnya.** Október 15-éig teljesen készen kell lennie a szegedi honvéd-lovassági laktanyának, mert különben nem veszi át a várostól a honvédség. Ezért az épitési felügyelőség és hatóság egyaránt mindent elkövet, hogy a még hátralevő munkákat csakugyan gőzerővel készitsék a vállalkozók. Legközelebb a Schlick vasöntő kap egy ukázt, hogy a födött lovarda vasszerkezetének fölállitására leküldött munkásai számát kettőzze meg, mert a gyár a szerkezeteket későn küldötte le s emiatt a már korábban itt levő munkások 8 napig nem tudtak dolgozni. Ez az időveszteség csakis akkor nem teszi kétessé a lovardának a kitüzött időre befejezését, ha a munkások számának növelésével «reparálja» a vállalkozó késedelmét. A kaszárnya egyéb munkái különben rövidesen teljesen befejeztetnek. A legutolsó hivatalos jelentés szerint az ácsmunkák mindenütt készek, kivéve a lovarda előépületét.

— **Uj törvényszéki jegyző.** A m. kir. igazságügyminiszter *Benedek Jenő* szegedi kir. járásbirósági aljegyzőt ezen törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— **Rablótámadás egy vasut ellen.** Ebből a tónusból irta meg a laptárs, hogy a napokan a Kistelek és Szatymaz között elhaladó express vonatot három fegyveres rabló a tengeriből előbukkanván, megtámadta s az elrobogó vonat étkező kocsijának ablakán ugy belőttek, hogy a golyók a másik oldali ablakokon süvitve átröppentek. A lövések után, bár az üvegek rémes csörömpöléssel csapódtak szét a kupétában, hál' istennek emberéletben baj nem esett. A vonat ellen fényes nappal intézett eme rablótámadás természetesen illő szenzációt keltett s a laptárs hasábjairól még a legnagyobb formáju ujság is kihalászta, mint oly gaz és országos közbátorságunkba vetett hitünket mélyen megrenditő esemény regisztrálását, mely a lehető legszigorubb vizsgálatot és büntetést kivánja. A leirt megrenditő büntény vizsgálata azonban, bár haladékot nem türhetne, nem foganatositható abból az egy, talán nem lényegtelen okból, hogy az egész eseményből egy szó sem igaz.

— **Az uj dohánygyár.** Szegedváros tudvalevőleg 10,000 forintot szavazott meg a szegedi uj dohánygyár telkének feltöltési munkáihoz. Azonban nem tudja, hová fizesse ki ezt az összeget, a kir. adóhivatalba-e, vagy a dohányjövedéki központi igazgatósághoz? Az igazgatóságtól erre kér előbb választ a város s azután nyomban «folyósitja» a 10,000 frtot.

— **Utóállitás.** A szegedi állandó sorozó-bizottság szeptember 20-án, holnap reggel 8 órakor utóállitást tart a sőrházi laktanyában.

— **A város 320,000 frtos kölcsöne.** Az uj kaszárnya épitésére Szeged város által fölvett 320,000 forintos kölcsön tárgyában a hitelező «Pesti hazai első takarékpénztár» legutóbb kérdést intézett a városi hatósághoz, kinek fizesse ki a kölcsönösszeget: Pálfy Ferencz polgármesternek-e, vagy a «Szeged-csongrádi takarékpénztár»-nak küldje le? Mivel ily nagy összeg szállitásánál esetleges veszélyekre is kell gondolni, ezért a tanács tegnapi üléséből értesitette a hitelezőt, hogy a kölcsöntőkét a «Szeged-csongrádi takarékpénztár»-nak küldje el s az fogja a városnak kifizetni.

— **Konverzió.** Az «ujszeged-vedresházi ármentesitő társulat» régibb kölcsöneit tudvalevőleg konvertálja a «Magyar földhitelintézet»-től veendő 370,000 forintos uj kölcsönnel s abból egyuttal miategy 60,000 forintnyi beruházásokat is tesz. Az uj kölcsön fölvételéhez a földmivelési miniszter jóváhagyása tegnap jött meg a társulathoz.

— **Jönnek a honvédek.** A szegedi 3-ik honvéd gyalogezred 1., 2. és 4-ik zászlóalja a lugosi naggyakorlatokról szeptember 27-én ér haza Szegedre. Temesvárra 26-án érnek honvédeink s ott egy napra megpihennek; a városban a lakosságnál kapnak erre az időre «kvártélyt» és «menázsi»-t. A szegedi ezred 3-ik zászlóalja, a nagybecskereki honvédek, Lugosról egyenesen rendes állomáshelyükre, N.-Becskerekre mennek. — Két nappal előbb, szeptember 25-én vonul át Szegeden s lesz itt, a lakosságnál elszállásolva, a 6-ik honvéd gyalogezred 1-ső zászlóalja, a szabadkai «állomány».

— **Tisztujitás Makón.** A szomszéd Csanád vármegye székvárosa tegnap tartotta meg általános tisztujitó közgyülését. Polgármesterré erős küzdelemmel ujra a volt polgármester, *Major* Miklós választatott meg Széll György szegedi ügyvéd és Bakos József városi főjegyző ellen. Tiszti ügyészszé ujból Bánffy Gyulát kiáltották ki egyhangulag.

— **Éjjeli betörők.** E hó 17-ének éjszakáján a Dobó Imre kapitánygságban levő Wolford István-féle tanyai malom udvarára három fegyveres ember lopózkodott be s legelőször is az udvaron fekvő molnárlegény, Turi Imrének melléretérdeltek, száját betömték és oly erősen összszekőtözték, hogy a szegény embernek a kötél mélyen bevágódott husába. A legényt ily módon ártalmatlanná tették. Mindez sötétben, hangtalanul történt. Ezután benyomták az ablakot s behatoltak a molnárék lakásába. A gazda katonai gyakorlaton volt és csak két asszony, Wolford Istvánné, a menyecske és az anyós, Szabó Kocsis Jánosné álmodták a becsületesek nyugodt álmát. A betörők a két asszonyra rohantak, fölrázták sfölhuzott revolvert és késeket tartottak mellüknek, pénzt követelve. A két asszony halálra rémülten bizonykodta, hogy nincs itthon egy árva fityingjük sem. A rablók a sikertelenségen feldühődve, összekötözték a menyecskét és anyóst s a különben is megijedt asszonyokat ájulásig verték. Aztán, hogy mégis minden eredmény nélkül ne távozzanak, egy ágylepedőbe sebbei bekötöztek négy fehér és egy piros huzatu vánkost, 2 piros csiku derekaljat, két piroskék szövetü ágyteritőt, egy fekete posztó férfiruhát és néhány selyemkendőt s a zsákmánynyal szekéren megugrottak. A tanyai rendőrség még az éj fo-

---

mely fejét és haját eltakará, melyet ember soha sem látott.

Egy napon jöttek a poroszok. — Elosztották őket a lakosok között; mindenki vagyona és téli készlete szerint kapott katonákat. Az öreg anyóka, kit, mint gazdagot ismertek, négyet kapott.

Erős négy legény volt, világos arczszinnel, szőke hajjal és kék szemekkel, kik daczára a nagy fáradalmaknak, melyeket a hadjárat alatt el kellett türniök, jó szinben maradtak; jó fiuk voltak, daczára annak hogy elfoglalt országban voltak.

Az öreg asszonynál megelégedést mutattak és segédkeztek neki fáradalmait és kiadásait mindenkép megtakaritani, amennyire csak lehetett. Kora reggel a kutnál lehetett őket látni, amint mosakodtak. Az ingujjokat felgyürve, mosogatták az észak ezen emberei a jéghideg vizben a hó káprázó világosságánál fehér, rózsás arczaikat, mialatt az anyóka ide s tova tipegett a leves elkészitésével foglalkozva. Lehetett látni, amint a legények a konyhát összesöprik, az ablakokat megtisztogatják, fát hasogatnak, burgonyát hámoznak, fehér ruhát mosnak, egyszóval elvégeztek minden munkát a házikó körül, mint négy jó gyermek anyjuknál.

De az öreg anyóka mindig csak saját fiára gondolt, folytonosan előtte lebegett magas, sovány alakja kampós orrával, barna szemeivel, nagy fekete bajuszával. Minden nap megkérdezé a nála beszállásolt katonáktól:

— Nem tudjátok hol fekszik a 23-ik gyalogezred? Fiam ez ezredben szolgál.

«Mi nem tudjuk, mi nem tudunk semmit az ellenség állásáról». Megértették aggodalmát és fájdalmát, hisz nekik is voltak anyáik, tőlük messze távolészakon. Az öreget minden tőlük telhető előzékenységben részesitették. Máskülönben szerette a négy ellenséges katonát; az alsóbb osztálynál ritkán találni nemzetiségi gyülöletet; ez a felsőbb osztályok légkörébe tartozik. Az alsóbb osztálybeliek, kik legtöbbet fizetnek, mert szegények és minden uj teher őket leginkább sujt, mert őket a legnagyobb számban ölik és ők képezik a nagy számnál fogva a valódi ágyu tölteléket, nekik kell leginkább szenvedni a háboru által előidézett nagy nyomortól, mert ők a gyengébbek és legkevésbbé birnak ellentállással, ők alig fogják érteni a háboru voltaképeni okát a tulkapott becsületkérdést és a politikai müveleteket, melyek hat hó leforgása alatt kimeritenek két nagy nemzetet, ugy a győztest, mint a vesztest.

Ha a környéken a négy németről beszélnek, melyek az öreg asszonynál voltak elszállásolva, mondogatni szokták:

«E négy ember ugyan jó födél alá jutott!»

Egy reggelen az öreg asszony épp egyedül volt otthon, amint észrevett egy embert lent a völgyben házikója felé közeledni. Csakhamar fölismerte benne azon katonát, ki a levelek kihordásával volt megbizva. A katona egy összehajtott papirlapot adott át. Az anyóka föltevé pápaszemét, melyet a varrásnál szokott használni és olvasni kezdé a levelet:

«Asszonyom! Ezen pár soraim szomoru hirt hoznak számára. Fia Viktor tegnap egy golyó által találtatott, mely őt a szó szoros értelmében kétfelé szakitá. Én egész közel voltam hozzá, minthogy a szakaszban egymás mellett szolgáltunk. Önről asszonyom többször beszélt nekem és fölkért, hogyha valami baj éri, azonnal tudósitsam. Óráját kivettem zsebéből és nálam tartom mindaddig, mig a hadjáratnak vége lesz, hogy akkor önnek átadhassam.

Tisztelettel

Rivot César,
II. osztályu katona a 23. gyalogezredben.

A levél már három hét előtt iratott.

Nem sirt, mozdulatlanul maradt, ugy el volt érzékenyülve, hogy nem is érzett fájdalmat. Csak mindig arra gondolt. «Tehát Viktor meghalt!» Lassankint szemeibe könyek kezdtek gyülni és szivét fájdalom fogá el. A gondolatok egymást érték, borzasztóan furdalva szivét. Gyermekét tehát többé soha sem láthatja és nem ölelheti át az ő maga fiát, soha többé! A csendőrök az atyját lőtték agyon, a parasztok pedig fiát . . . a golyó ketté hasitá! Ugy rémlett előtte, mintha látta volna testét fej nélkül, a szemeket nyitva és amint vastag bajuszának végét harapdálja, mint azt tenni szokta haragjában.

Mit tehettek ezután testével? Hogyha legalább testét adták volna neki vissza, mint férjének testét, a golyóval a homlok közepén.

Hangokat hallott! A porosz katonák voltak, kik a faluból jöttek. Az öreg gyor-

lyamán megindította a vizsgálatot, még pedig a rablókkal elfutó szekér vágásának nyomán. A kerékgyomok egy régótától tulságosan szabad életü tanyai polgártársnak, Simon Ádámnak tanyájára vezettek. A rendőrök megvizsgálták a kerekeket, melyek hajszálig beillettek a vágott nyomba, azonképpen a lovak gacsos és csámpás lábai is. Simon Ádám azonban ugy ahogy, tudja magát igazolni s nála és gyanusitott bűntársainál egy szál rongyra se találtak az elrablott holmiból. A vizsgálat folyik.

— **Marha-veszedelem.** A száj- és körömfájás tényleg megszünt és a zár-felülvizsgálat megejtésére Egressy, kerületi állami állatorvos ma a külterületre utazik.

— **Földbirtokok megosztása.** A földadó kataszter nyilvántartásáról szóló törvény végrehajtási utasitása szerint oly földbirtokok megosztása, melyek részleteikben már eredetileg többféle osztályba tartoznak, mindenkor a helyszinen ejtendő meg. Ezt a munkát a földadó-nyilvántartó végzi, az elöljáróság két tagja s az illető tulajdonos közbejöttével. Szeged város tanácsa az ily birtokok megosztását tegnapi ülésén rendelte el s kivitelével Kónya József földadónyilvántartót bizta meg, az elöljáróság képviselőiül pedig az illető tanyai kapitányokat, illetőleg esküdteket hivta fól, kik mindenkor napidij nélkül tartoznak a nyilvántartó rendelkezésére állani akkor, amikor csak őket a birtok-osztási munkákhoz a nyilvántartó fólhivja.

— **Kinevezés.** A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság Csorja Ignácz szegedi pénzügyigazgatósági számgyakornokot Bajára ideiglenes minőségü VI. osztályu adótisztté nevezte ki.

— **Leütötte a hajókötél.** Hogy mikor történt, az még nincs megállapitva, de tény, hogy a Báló Mihály hajójáról kurtulázás (kötélhuzás) alkalmával Nemes Bálint, szent-istváni illetőségü, 21 éves hajóslegényt, a hajóról leütötte a kötél. A szerencsétlen fiatal ember egy dereglyébe zuhant a nyakcsigolyájára, mely ketté törött. Valószinűleg még a mult csütörtökön történt ez a szerencsétlenség, de a boldogtalan nyakatört legényt csak e hét keddjén szállitották kórházba, hol már nem lehetett rajta segiteni és tegnap hajnalban meghalt. Most azt sem tudják róla: van-e valakije s nem terhelhető-e valaki a vétkes gondatlanság vádjával, mert Báló Mihály hajójával és hajós népével meszet szállitott valahova Erdélybe; a felesége, Báló Mihályné pedig azt sem tudja, hol rakodott meg a hajó s mikor történt a szerencsétlenség.

— **Játékbarlangok.** Már is szégyenletes folt Szeged városán, hogy büntetlenül s ugy látszik, egész iparszerüen fosztogatják itt némely helyeken szervezett kártyabandák a tapasztalatlan idegeneket. A kisteleki vállalkozó kifosztása még élénk emlékezetben van s máris ujabb hason fajta esetről kell referálnunk. A tegnapi eset csak ujabb bizonyitéka annak a botrányos állapotnak, hogy a belvárosban, állandó játékbarlangokban, szabadon üzik fosztogatásaikat, jámbor idegenek rovására, hamis játékos-bandák. Megbocsáthatatlan hiba, hogy a rendőrség, bár ugyszólván szeme előtt müködnek ezek a bandák, fosztogatásaik megakadályozására meg annyit sem tesz, hogy üzérkedéseik szinhelyét, ezeket a zug-kávéházakat, sorba becsukatná. A legujabb eset ez: Molnár János vasuti alkalmazott, a nyarat Palicson töltötte, mint vasutállomási portás. A nyári szezon alatt 121 frtot megspórolt. Kedden bejött Szegedre állandó tartózkodásra. Este felé valamelyik korcsmában beborozott s éjfél után a Klein Béla-féle Hunyady-kávéházba Palotás Józsi és Réczi czigányokkal és Szabó István 6. számu hordárral beállitott. Palotás Józsi kártyát kért s a két czigány és a hordár 21-ezni kezdett a vasutassal. Megtörtént aztán, hogy ebben a Klein Béla-féle kávéházban (hol már más alkalommal is történt több jámbor ember kifosztása) és a Zsótér-ház előtti csapszékben Molnár Jánosnak összes 121 forintját elnyerték. A jámbornak, mire hazament, mindössze 45 krajczárja maradt. A rendőrség erélyes nyomozatot inditott ebben az ügyben. Igazán ideje volna, hogy ennek az obligát «erélyes nyomozásnak» már egyszer valahára valami eredménye is lenne.

— **A vonat elé feküdt.** Balogi Mihály makói származásu, petresi töltés-felügyelő szerdán délután Szegeden tett bevásárlásokat és este sietett vissza a töltéshez. De lekésett a vonatról. Bujában aztán leszopta magát s a vasuti töltésen gyalog indult meg hazafelé. De nem volt képes sokáig kutyagolni. Az alföldi vasutnak Szegedhez legközelebb eső őrházánál egy nagyot fordult vele a világ és többé nem adhatott számot magáról: lebukott a vasuti sinek közé s menten elnyomta a buzgóság. A vasuti őr, vonatot várván, kilépett az őrházból. A vonat már dübörgött, mikor az őr a Balogi Imre vonatzakatolásnál hatalmasabb hortyogását meghallotta. Nagy sietve oda rohant és a rövid álomból majdnem örök álomba keveredett embert kirántotta a sinek közül. Az esetről jelentést tesznek a törvényszéknek.

— **Utcza — térképen.** Csak a városi mappa fogta rá a petresi-utczai lakókra, hogy utczában laknak. Valósággal nem egyéb biz az tófeneknél, melyben állandóan magasan tesped a meggyült viz s nem engedi saját házukba sem menni a türelmes petresi-fenéki lakosokat. Egyideig ugy tartották fönn a jámbor polgártársak a külvilággal a közlekedést, hogy az utczán semmikép át nem gázolhatván, — a szomszéd portákon keresztül jutottak saját házaikba. Ám ez csak jó szomszédok közt eshetett meg. Ha a szomszéd megharagudott, furcsa helyzetek termettek a petresi-utczában. Megesett például és ez tény — hogy egyik polgártárs teknőn usztatta ki házából halottját, mert haragos szomszédja a saját telkén át nem adott szárazföldi utlevelet a halottas menetnek, az utczán pedig képtelenség volt másképp, mint teknőben örök nyugalomra vinni a megboldogultat. Hasztalan volt sok és jogos panasza a lakosoknak, évek hosszu során át egy furik-földet sem öntött ki utczájukon a mérnökség. Most azonban nemsokára csakugyan és nem csak térképen, utcza lesz a Petresi-utcza is, mert a városi mérnökség tegnap már utasitást kapott a tanácstól, hogy a „tófenék" feltöltési tervezetét s költségvetését készitse el. Hanem egy hiba van s ezért sok petresi-utczabeli lakos bizonynyal el is fogja átkozni a feltöltést. Ezáltal ugyanis az utcza vize több helyt beszorul a háztelkekre skiönti onnan a boldogtalan petresieket. Csatornázás nélkül tehát nem sokat fog érni a feltöltés.

— **Elmaradt regatta-verseny.** Tegnap jött meg Nagy-Becskerekről az értesités a szegedi csolnakázó-egylethez, hogy a szept. 27-re tervezett titeli regatta-verseny a «Tiszai regatta-szövetség»-nek, — a kedvezőtlen idő miatt elmarad.

— **Lövőgyakorlatok a „Mannlicher"-rel.** A lugosi sátortáborból értesitette az 5-ik honvédezred parancsnoksága a szegedi hatóságot, hogy a Mannlicher-fegyverek begyakorlására bevonuló honvédek Szeged határában október 1—4, 8—11, 15—18, 22—25, 29—31 s november 1, 5—8 napjain czéllövészeteket tartanak. A hatóságnak legyen rá gondja, hogy ezen napokon a lővőldözés helyein a szükséges közbiztonsági intézkedések megtétessenek.

— **Az utczai csőnd.** Az utczai csőnd rosszat jelent, ha nappal tapasztalható, mert ez vegatativ életet jelent; de jó, ha mint mondják, „elterül a sivatag éjben", mert ez a polgárok szolidságát s a közbátorság öreinek éberségét bizonyitja. Nem tartozik a ritkaságok közé Szegeden, hogy az éjszakák hangosak és a nappalok csőndesek. Az utczáknak éjszakákon való bekurjongatása szinte virtus Szegeden. Az e fajta parasztvirtust azonban megszünteti a rendőrség. Tegnap is öt embert itélt el éjjeli csőndháboritásért. Az utczai duhajkodók neveit ime itt közöljük elijesztőül: Bozsó József, Bogyó János, Szivák Márton, Seiblin József és Herczeg Márton.

— **Apró hirek.** A „katakéták" kérelme. A szegedi községi iskolák hitoktatói fizetés-fölemelésért folyamodtak a városi tanácshoz. A tanács a katakéták közös kérvényét a jövő évi budget-vel egyidejüleg fogja tárgyalni. — Haas Herman, a lovas-kaszárnya mázoló-munkáinak vállalkozója, eddig teljesitett munkáiért 1500 frt előleget kért a tanácstól. A kaszárnya épitési felügyelősége azonban csak 600 frt kiutalását ajánlja. — Megbirságolt vállalkozó. A Széchenyi-tér park-keritései szegélyköveinek vállalkozója, „özv. Fischer Jánosné és fiai" czég 35 napot késett a munkálat befejezésével. Ezért a városi tanács, tegnapi ülésében, elrendelte, hogy minden késési napra 20 frt, összesen 700 frt „poenale" a vállalkozónak járó összegből levonassék. Ezen levonás után 6139 frt 23 krt utalt ki a vállalkozónak. — Uj terités. A városi „dutyi" vendégei számára uj evőkészletet szerez be a hatóság. Az uj „teriték"-hez azonban, természetesen a „menu" a régi marad.

— **Csőd.** Veiszberger Miksa makói butor- és varrógépkereskedő ellen a szegedi kir. törvényszék megnyitotta a csődeljárást és a hitelezők összejövetelére október hó 15-ik napját tüzte ki. Tömeggondnokul pedig dr. Galambos Ignácz makói ügyvéd neveztetett ki.

— **Makói küldöttségek.** Makó város tegnapelőtti rendkivüli közgyülésén elhatározta, hogy október hó 6-án Aradra a vértanuk szobrának leleplezésére a város képviseletében egy, a polgármester, főjegyző, rendőrkapitány, ügyész, Csécsy Miklós, dr. Borotvás Dezső, Kristó Mihály, Vér Ferencz és Báló Benedek v. képviselőkből álló küldöttséget küld. Ugyanekkor állapitották meg Dessewffy Sándor csanádi püspök fogadtatásának részleteit is, a rendezőség kineveztetett, a diszitési költségekre pedig 1000 frt szavaztatott meg.

— **Dorosmaiak kaucsukból.** Péter János és Balog Imre dorosmai tanyai parasztok alaposan benyakalt állapotban hajszolták két sárga csikójukat a légszeszgyárnál. A két sárga megvadultan ragadta a kis vasas kocsit. Az egyik dorosmainak kalapját is lekapta a légáramlat; de azért csak ostorozták a lovakat tovább is. Ezek aztán az utczakanyarulatnál ugy hozzá csapták egy oszlophoz a kocsit, hogy kovács legyen, aki összegabalyitja s a két dorosmait pedig ez a nagy ütődés ugy kisuhantotta a kocsiból, hogy öt méternyire szálltak a levegőben s csapódtak le a kövezetre. Az utcza népe megrémülve szemlélte ezt a zuhanást, mely két bikát is palacsintává lapitott volna. Péter János és Balog Imre azonban vigan pattantak föl, még csak az orruk sem törött

---

san elrejté zsebébe a levelet és a megszokott csöndes modorban fogadá a katonákat; elég ideje volt még könyeit fölszáritani.

A legények jókedvben voltak; egy szép házinyulat hoztak, melyet valószinüleg valahol ugy loptak és jelenték az öregnek, hogy jó falat lesz belőle.

Az öreg azonnal hozzálátott az ebéd elkészitéséhez, de hiányzott a bátorsága, a nyulat leölni, daczára, hogy nem volt ez első életében. A katonák egyike leölte a nyulat.

Midőn már a nyul leöletett, lefejté a bőrt a vérvörös testről; de a vér láttára, mely kezeit boritá, a folyó vér, melyet meghidegülni és folyni érzett, egész testén a fejtől a lábig borzadály futott végig és látni vélte maga előtt nagy fiát ketté hasitva, vérrel boritva, még egészen pirosan, mint e még vonagló állatot.

A poroszokkal szokás szerint asztalhoz ült, de ő nem tudott egy falatkát sem enni. A katonák megették a nyulat anélkül, hogy gondoltak volna az öregre. Az öreg anyóka csak a négy katonát nézegeté, anélkül, hogy szólt volna; egy borzasztó gondolat érlelődött meg benne, de arcza oly mozdulatlan volt, hogy a katonák mit sem vettek észre.

Egyszer csak azt kérdé tőlük: én nem is tudom még neveiteket, pedig már csaknem egy hónapja mult, hogy együtt lakunk. Minden nehézség nélkül megértették, hogy mit akar és megmondták neveiket.

(Vége következik.)

be. De letöri majd virtusságuk szarvait a kapitányság, tilos sebes hajtás miatt.

— **A házi ezred.** Házi ezredünknek Szegeden maradó zászlóalja, mintegy 1000 rezervistával egyetemben, tegnap éjjel érkezett hozzánk. A rezervistákat nyomban szabadon bocsátották.

— **Apró tolvaj.** Egy tinenkét éves suhanczot csipett el tegnap a rendőrség abból az okból, mert a suhancz, névleg Tűz Mihály sikkasztott és az elsikkasztott összeggel olyan helyre ment lumpolni, ahova még a felnőttek is csak éjszaka járnak. Az eset története az, hogy Varga Lajos mészáros egy forintot adott a kis ripőknek, menne el fölváltani a szomszéd üzletbe. Tűz Miksa a fölváltás helyett megszökött a forinttal s míkor a rendőrség elcsipte, bevallotta, hogy már nem először sikkasztott s nem először lopott, sőt már rablótámadást is akart volna próbálni, de nem tudta betörni a kis ajtót.

— **Loyalis család.** Egy makói iparos kérvényt intézett a királyhoz, melynek tartalma a következő: Az iparosnak egyik őse „Maximilian római császárnak" kedves embere volt s Biharmegyében 13 falut kapott hű szolgálatiért. Egyik ös azonban elhagyta a róm. kath. vallást s áttért a ref. hitre s ezért birtokai elkoboztattak. Most tehát a bőkezü makói a 13 falut a kincstárra hagyja, csak azt kéri a királytól, hogy 60 ezer forint kárpótlás és egy erdőmesteri állást adjon neki. Vala pedig az ősnek egy nagy könyvtára is, azt az örökös most a királynak engedi. Van öt fia, azokkal együtt szolgálja a hazát, van négy leánya is, „ők is ajánlják hü és igazságos szolgálatjukat a m. kir. államnak, ellátják a legfelsőbb udvari konyhát mindenféle zöldséggel életfogytig legkisebb tekintély nélkül saját költségükön. Csak egy kis földet kérnek bárhol a korona alatt." A kérvény persze megérdemelt elintézésben részesült.

— **Tolvajlás.** Burghardt Györgynének Pulczaltábornagy-utczai lakásának padlásáról ismeretlen tettes, a padlás ajtó kifeszítése után, nagyobb értékü fehérnemüt ellopott. A betöréses-lopás gyanuja Burghardtnénak egy szomszédasszonyára hárul, kit rendőri fölvigyázat alatt tartanak.

Táviratok.

Uralkodók találkozása.

Budapest, szept. 18. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Rohnstockból sürgönyzik: **Vilmos császár Ferencz Józseffel** — ki porosz egyenruhát viselt — és **Albert szász királylyal négy óráig voltak lóháton a gyakorlaton, hol sokszor beszélgettek egymással.** Délután fel 4 órakor visszalovagoltak a kastélyba. — Királyunk szombaton elutazik Bécsbe. A szász király 8 óra tájban távozott Börnchenből. Gróf Kálnoky külügyminiszter és Caprivi birodalmi kanczellár ma reggel Hausdorfban maradtak.

A «Hamburger Nachrichten» egy czikkében megtámadja Ausztria-Magyarországot s azt mondja, nincs kizárva, hogy Rohnstockban a német politikának Bismarck által elöirt miszsiója értelmében Oroszország és Ausztria-Magyarország közt közbenjárást kiséreljenek meg. Németország semmit sem fog tenni, ami Ausztria-Magyarország érdekeivel nem volna összeegyeztethető, de bizonyos politikai körök ama várakozása, hogy Németország Ausztria-Magyarország javára beavatkozzék, nem fog teljesülni.

Zajos városi közgyülés Aradon.

Budapest, szept. 18. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Aradról sürgönyzik: A mai városi közgyülésen kinos vita volt a fölött, vajjon **a vértanu-szobor leleplezésre meghivják-e a hadsereg képviselőit?** Dr. Mülek Lajos ügyvéd a meghivás mellett, Salacz Gyula polgármester és dr. Barabás Béla ügyvéd ellene szólt. Végül Mülek inditványa **25 szavazattal elbukott.**

A királyné Portugáliában.

Budapest, szept. 18. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) A királyné portugáli tartózkodásáról irják a «Figaró»-nak Lisszabonból, hogy ő felsége, ki a dán «Chazalie» yachton utazik, két napot töltött Portoban, hol a város nevezetességeit tekintette meg, mindig és mindenütt szigoruan megőrizve a polgári Mme Nicholson alá rejtett inkognitóját. Másnap José Teixeira da Costa Basto tengerészeti ügynök csolnakán kellemes kirándulást tett a gyönyörü tengerparton, de a Pedra Salgada előfokon kiszállva, a királyné a nedves kavicson megcsuszott és elesett. A kis balesetnek csak csekély bőrhorzsolás volt a következménye és ő felsége gyalog folytatta utját a sziklás kecskelegelőn végig Formigosába, Da Costa szép birtokára, hol falusi uzsonna várta a kirándulókat. A királyné két csésze hideg tejet költött el a legjobb étvágygyal, aztán ismét gyalog tért vissza csolnakához és már sötét este volt, mire Portoba érkezve, a «Chazalie» födélzetére juthatott. Erzsébet királyné csolnakját folytonosan egy más csolnak követte, melyen egy pár hirlapiró leste a magasrangu hölgy minden mozdulatát, ami láthatólag rosszul esett a felséges asszonynak, a miért is egy sétájakor kedvetlenül kérdezte környezetét: «De hát szokásos itt a hirszerzés ez a módja?» — Igenis madame. — «De hogyan tudhatták meg, hogy ki vagyok?» — Oh madame, a sajtó mindent tud és 24 óráig senki sincs Porto városában, aki ne tudna felséged ittlétéről. — Elhatározta tehát a királyné, hogy kijátsza a hirlapirókat és a «kertek alatt» a Guinta de La Lavandeira felé sietett, mely Silva Monteiro grófnő gyönyörü majorságát képezi. Csakhogy ott megint más akadály merült föl. Egy hüséges vén szolga sehogysem akarta az idegeneket bebocsátani. Se rábeszélés, se borravaló nem használt. Végre a telefonhoz fordultak, melyen át a tulajdonos grófnő természetesen a legnagyobb készséggel ajánlotta föl birtokát a királyné használatára. Lavanderiában kérdezték ő felségét, nem óhajtja-e az üveházakat megtekinteni: «Virágokat! virágokat! felelte. Sok virágot láttam életemben. Nekem főképpen szabad légre van szükségem. Az üveházi levegő nekem fejfájást okoz.» Másnap reggel a királyné első találkozása a portugál ujságirókkal volt. A királyné nevetve mondá: «Tehát nem menekülhetünk előlük!»

A Duna apadása.

Budapest, szept. 18. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) A folyammérnökség jelentése szerint a vizmérő ma reggel Budapesten 5.48 métert mutatott. Tegnap óta a Duna tehát huszonnyolcz czentimétert apadt. A felső vidékekről ma is megnyugtató hir érkezett a folyammérnökséghez. Pozsonynál a Duna tegnap óta 39 czentimétert apadt, viz állása tehát ma reggel Pozsonynál 3.90 méter. Komáromnál a Duna 41 czentimétert apadt s a viz állása ma reggel 5.02 méter. Az árviz következtében kárt szenvedett háztulajdonosok és lakók közül többen kártéritési pört készülnek inditani a főváros ellen, mert szerintük a főváros idézte elő a károkat az által, hogy idejekorán nem záratta el a dunai zsilipeket.

A mérsékelt bolgárok.

Budapest, szept. 18. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) A Szófiában megjelenő «Svoboda» kikel amaz orosz lapok ellen, melyek a bolgár királyságnak küszöbön álló proklamálását jelentik. A nevezett lap azt mondja, hogy Bulgáriának egyelőre még nyugalomra és belső megerősödésre van szüksége s a bolgár kormány majd meg fogja tudni határozni azt az időpontot, mely a függetlenség proklamálására alkalmas lesz, hacsak időközben a nagyhatalmak az elismerési kérdést saját szántukból szőnyegre nem hozzák.

Megmérgezett család.

Budapest, szept. 18. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Pozsonyi sürgöny szerint Nebel Nándor napszámos vadszedret vitt haza, mely közé véletlenül mérges bogyók is vegyültek. Ugy Nebel, mint neje és hat gyermeke, gyanutlanul megették a mérges bogyókat, minek következtében mindnyájan nagyon roszul lettek. A gyorsan előhivott orvosnak sikerült a szülőket megmenteni, de mind a hat gyermek a halállal vivódik.

Véres dráma.

Budapest, szept. 18. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Véres dráma szinhelye volt ma Csákova. Zsebelyán Arszin rendesen idogált a korcsmában, midőn egyszerre ott termett a hitelezője Kollinger Mihály és csaló gazembernek czimezve, pénzét követelte tőle. A szóvita vége az lett, hogy Kollinger sörös poharat vágott adósa fejéhez, mely Zsebelyánt halántékon találta ugy, hogy halva rogyott össze. Kollinger ezt látva, revolverrel mellbe lőtte magát s szintén azonnal meghalt.

A boulangista leleplezések.

Budapest, szept. 18. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: Rochefort és a «Páris» cz. lap igazgatója Canivet közt tegnap az ostendei gyógyteremben izgalmas jelenet fejlődött, mely végül dulakodásá fajult. Rochefort ugyanis a leghevesebben megtámadta Canivetet a boulangizmusról a «Párisban» közölt leleplezések miatt s őt még lopással is gyanusitotta. — Mikor Canivet elégtételt követelt, Rochefort ezt megtagadta. Canivet tehát Ostendébe utazott, keztyüjét Rochefort szeme közé vágta s őt nyomorult gyávának nevezte. Rochefort egy széket ragadott föl s

azzal rohant megtámadójára. De a két dulakodót jókor szétválasztották. Az eset a fürdövendégek közt nagy feltünést keltett s ma nem beszélnek egyébről.

Az utazó elnök.

Budapest, szept. 18. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Carnot köztársasági elnök — mint Cambraiből sürgönyzik — oda érkezett s a lakosság lelkesen fogadta. Freycinet miniszterelnök a külföldi tisztek fogadásakor örömét fejezte ki, hogy mindannyiukat együtt láthatja és hozzátette, reményli, hogy kormányaiknak kedvező jelentést fognak tenni arról az általános rokonszenvről, amelylyel őket mindenütt fogadták. — Carnnt elnököt a belga király nevében Oultremont gróf üdvözölte.

Közgazdaság.

A gazdasági háboru vége.

Budapest, szept. 18. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Belgrádból jelentik, hogy a magyar és szerb miniszterek vaskapui találkozása alkalmával teljes elvi megegyezés jött létre a Magyarországba való sertésbevitel kérdésére nézve.

Egyidejüleg jelentik, hogy a belügyminiszter a Romániával határos kerületek főnökeihez körlevelet intézett, melyben megvilágitja az Ausztria-Magyarországgal fönnálló állategészségügyi egyezmény alapján elvállalt kötelezettségeket s utasitja őket, hogy az állategészségügyi rendszabályokat lelkiismeretesen foganatositsák Romániával szemben s különösen arra ügyeljenek, hogy romániai sertés szerbiai állatok közé keverve ne kerüljön kivitelre Ausztria-Magyarországba.

A budapesti gabonatőzsdéről.

A tegnapi nagy forgalom után a kinálat gyöngébb, a vételkedv mérsékelt volt és 40,000 mm. kelt el változatlan árakon.

Határidő üzlet.

Déli tőzsdén:

Buza őszre:	7.16
» tavaszra:	7.55
Tengeri szept—okt.-re:	6.18
Tengeri máj.—jun.-ra 1891.	5.80
Zab őszre:	6.27
» tavaszra:	6.57
Repcze:	11.40

Esti tőzsdén:

Buza őszre:	7.13—7.15
» tavaszra:	7.53—7.55
Tengeri szept.—okt.-re	6.18—6.20
Tengeri máj.—jun.-ra: 1891.	5.79—5.81
Zab őszre:	6.28—6.30
» tavaszra	6.57—6.59
Káposzta-repcze szept.—okt.:	11.40—11.50

A budapesti terménytőzsdéről.

Terményekben ma meglehetős élénk volt a forgalom. Zsiráru emelkedett. Városi disznózsir 53.50—54, 3 drbos táblaszalonna 47.50—58, 4 drbos 46.50—47, szerb szilva okt.—novemberre 85 drbos 13, 100 drbos 12.25, szokványáru 11.75, szerb szilvaiz 21 frttal kelt.

A budapesti értéktőzsdéről.

Ma is tulnyomó volt a realizálási hajlam. A forgalomba került papirok ennek következtében csökkentek. A valuták a magasabb ezüstárak daczára szilárdabbak maradtak.

Az árfolyamok a következőleg alakultak:

Az előtőzsdén határozatlan irányzattal folyt le. Osztrák hitelrészvény 307.30—307.60 frton, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 117.25 frton, 4 százalék. magyar aranyjáradék 100.67½—100.65 frton, rimamurány-s.-tarjáni vasmü r. t. 184.25—183.50 frton került forgalomba.

A déli tőzsdén magyar aranyjáradék 100.65—100.70 frton, budapesti bankegyesület r. t. 147.50 frton, fiumei hitelbank r. t. 100 frton, magyar jelzálog hitelbank 162.50—162.75 frton, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 116.70—117.30 frton, osztrák hitelintézet 307.20—307.90 frton, Osztrák-magyar államvasut 247.50 frton, pesti közuti vasut 385 frton, pesti hazai első tkpénztár részv. 7475 frton került forgalomba.

Délutáni zárlat: Osztr. hitelrészv.: 307.70—307.50 4% aranyjár.: 100.75—100.70 M. leszám. b.: 116.70—117.60 M. fegyvergyár: —.— M. hitelrészv.: —.— Rimamurányi —.—.

Esti zárlat: Osztr. hitelrészv.: 307.50 4% m. aranyjár.: 100.70 M. leszám. b.: 116.60.

REGÉNYEK.

I.

JESS.

— Angol regény. —

Irta: H. Rider Haggard. Forditotta: dr. B. L.

(Folytatás.) 85

Mihelyt átlátták rettegett elnökük czélját, rögtön érezhetővé lett a vágy, elpárologni észrevételül; egyszerre mindnek dolga akadt odakint s megkisérlették kijutni. Már többen leugrottak az ülésül szolgált kocsiról s élükön Jánossal, a kijárat felé közeledtek, midőn Müller tervüket kitalálva, rájuk dörgött:

— Halt! egy lépést se, mielőtt az itéletet aláirtátok!

Az emberek rögtön megálltak s egész jámborul s ártatlanul néztek maguk elé.

— Koetzee János, jöjjön irja alá, — mondá Müller ismét, mire a szerencsétlen oly jámbor pofával, amint csak tőle telt, előlépett, számtalan szitkokat mormogva magában ez ördögi emberre, Müllerre.

De mit sem tehetvén ellene, nagy rendetlen betükkel nevét irta a végzetes okmány alá. Azután másik lépett elő Müller parancsára s az aláirást kikerülendő, azt mondta, hogy nem tud irni; de e kifogás keveset használt, mert Müller egész nyugodtan aláirta nevét, ő pedig kézjegyét tette a mellé. Azután nem volt több nehézség s egyenkint aláirták neveiket az itélet határa s azután eltávoztak, ugy, hogy Müller maga maradt, egyik kezével szőke szakállát simogatva, másikkal az itéletet tartva. Egyszerre megszünt szakállát simogatni s pár perczig nyugodtan ült, mintha köből lett volna faragva. A délutáni nap eltünt már a halom mögött s a kocsiszin mély árnyakkal volt telerajzolva. E pillanatban ugy nézett ki, mint a bün királya, mert a bünnek éppen ugy, mint az erénynek, vannak fejedelmei, mely hatalma pecsétjét üti rájuk és saját diadémjával koronázza őket — s ezek közt Müller Frank bizonyára egyike volt a legnagyobbaknak. Könnyed diadalmosoly ült szép, kegyetlen arczán és csillogott hideg szemeiből. Igy ülhetett volna modellnek ura és mestere Luczifernek.

Egyszerre fölébredt álmodozásaiból. — Bessie, — mondá magában — hatalmamban van! Ő nem menekülhet, nem hagyhatja az öreget főbe lövetni? Ezek a paraszt kutyák jól szolgáltak tervemnek; ugy lehet rajtuk játszani, mint hegedün s én jó játékos vagyok — igen s most fejezzük be a nótát.

XXX. FEJEZET.

„El kell válnunk John!"

Jess és kisérője borzasztó hallgatásba merulve állottak a villámsujtott boérok megfeketedett hullái előtt; azután a megsemmisülés szinhelyének másik oldalán álló fához mentek.

Nagy bajjal birták a lovakat a hullák mellett elvezetni s a fához kötni. Eközben Jess kivett néhány keményrefőtt tojást a kosárból s azzal vonult vissza, hogy a napon megszáritsa ruháját, mialatt reggelizik és tanácsolja Johnnak, hogy ő is igy tegyen. Mihelyt a szikláktól védve egész láthatlan lett, nedves ruháit kezdé lehuzni, azután kicsavarta s kiteritette ezeket, azután a folyóban megfürdött, kiáztatván sebeit s kimosta hajából és lábairól a fövényt és sarat, azután egy lapos köre ült s miközben reggelijét ette, helyzetén gondolkodott. Szive bánatos és nehéz volt s kivánta a halált, melyre számitott s most ime nem halt meg, buja és szégyenével talán még évekig kell élnie. S még ez nem minden; Bessievel szemben is álnok volt és Bessie-jegyesének hüségét törte meg; igen, ő vitte Johnt kisértetbe és ez elesett s épp oly rosz lett, mint ő. A halál mindezt kimentette volna, ha csak sejti is, hogy életben maradnak; de a halál kijátszotta czudarul!

És ha most szerencsésen megmenekülnek? mi következik ezután! Hogy végződhetik ez másként, mint határtalan nyomorban? Pedig arra megesküdött, hogy tovább nem fog menni köztük a dolog. Óh, bár meghalt volna karjai között, az első csóknál! Mért is nem hagyta meghalni?

De hát a sirás mitsem változtat a helyzeten és Jess elég okos volt, hogy ezt belássa. Leszáritotta könnyeit hajával, mivel más nem volt kéznél s ismét öltözködni kezdett, ami, tekintve e ruhák minemüségét, igen nagy munka volt. Ezen nedves, golyótól átlyukasztott ruhák mostani hangulatában egész kétségbeejtették s ha férfi lett volna, talán káromkodik, de sajnos, neme e vigaszt is kizárta. Szerencsére volt nála egy kis fésü, melylyel haját annyira-amennyire rendbe hozhatta.

Ezután folemelkedett helyéből s azon helyre ment, ahol Johnt hagyta. Ő éppen a két szürkét szerszámozta és pedig a boérok lovairól levett szerszámokkal.

— Hollá! Jess, hisz egész ékesen nézel ki. Megszáritottad ruháidat? — kérdé. — Én is megkiséreltem.

— Igen?

Ránézett. — De kedvesem, te sirtál, jer, hisz a körülmények elég szomoruak, de a sirás mitsem használ s mindenesetre legalább éltünk megmaradt.

— John, — mondá Jess édesen — közöttünk e viszonynak véget kell érnie; a körülmények változtak, ma éjjel meghaltunk. — Most ismét életre ébredtünk. Azonfelül talán holnap már Bessiet viszontlátod. Azt hiszem szerencsétlenségünknek mielőbb vége lesz.

John arcza elszomorult a tarthatatlan és tragikus helyzetre való visszaemlékezésénél, mely helyzetben most physikailag és erkölcsileg voltak.

— Kedves Jessem, — mondá, — hát mi történjék?

Szive kétségbeesésében lábával dobbantott. Mondtam már neked, hogy közöttünk mindennek vége! Hát mit gondolsz? Mától kezdve halottak vagyunk egymásra nézve; én készen vagyok veled s te is velem. — Saját hibád ez John! mért nem hagytál meghalni? Mért nem haltunk meg mindketten? Akkor most boldogok lennénk. El kell válnunk John, el kell válnunk s mihez fogok én nélküled, óh, mihez fogjak?

Kétségbeesése oly átható és oly mélyen sujtó volt, hogy az első pillanatban nem is tudott felelni.

— Nem a legjobb volna Bessie előtt mindent bevallani? — kérdé végre. Életem további részére ugy tünnek föl magam

előtt, mint gaz, de szavamra, el vagyok határozva, hogy ezt teszem!

— Nem, nem, — kiáltá ő szenvedélyesen — nem akarom, hogy ezt tedd. Esküdjél meg, hogy soha el nem árulod ezt Bessie előtt; boldogsága ne csorbuljon általam. Vétkeztünk, bünhődnünk kell nekünk s nem Bessienek, aki ártatlan. Megigértem édes anyámnak, hogy Bessieröl gondoskodni fogok s öt védeni fogom, nem akarom boldogságát elrabolni, soha, soha! Te öt elveszed, én pedig elmegyek. Más megfejtés nincs.

John ránézett s nem tudta mit mondjon és mit tegyen. Éles fájdalom járta át szivét, hogyan vállhatik el Bessietöl?! Kiterjeszté karjait, hogy magához ölelje, de ő majdnem hevesen lökte vissza.

— Hát nincs becsületérzésed? — kérdé. — Hát nem elég elviselni valóm van anélkül is, kogy te kisértetbe viszel? Mondom, közöttünk mindennek vége. Kantározd föl a lovakat, gyerünk. Mentöl előbb indulunk, annál hamarébb tul leszünk rajta, föltéve, ha a boérok le nem lőnek bennünket, amit én a magam részéröl hön óhajtok. El kell határoznod magadat annak elképzelésére, hogy én csak sógornőd vagyok. Ha ez nem tetszik neked, ugy én elmegyek a magam utján, te is mehetsz a magad utján.

John nem szólt többé egy szót sem. Fáradtan fordult a lovak felé, hogy fölkantározza öket s ekkor majdnem sajnálta, hogy mindketten bele nem vesztek a folyóba.

Természetes, hogy a boérok nyeregei voltak egyedül használhatók, de ez igen kényelmetlen volt nő számára. Szerencsére Jess kitünöen lovagolt s egyensulyban volt képes tartani magát a női nyereg hiányában is.

Elindultak tehát lovaikon s midőn már egy kis utat megtettek a sikon, megállottak tanakodni, hogy melyik utra térjenek. Erett megfontolás után elhatározták, hogy a még boéroktöl ostromolt Standertont kikerülik s az ellenkező irányt követik, mig a Vaalon biztos gázlóra nak akadnak. Jól ismerték a vidéket és Johnnál volt egy kis compass is s igy meglehetősen tájékozhatták magukat, ha az utról letérve, torony iránt mentek a földeken.

Igy lovagoltak mintegy 10 mérföldet anélkül, hogy bárkivel is találkoztak volna, mig végre olyan helyhez értek, ahol a viz sekély s az átmenet lehetőnek látszott. Közelebbi nyomozásokból következtették, hogy egy héttel előbb terhes szekér ment itt keresztul.

— No ez eléggé biztos, — mondá John, — megpróbáljuk. S szó nélkül bementek a folyóba és szerencsésen keresztül is mentek rajta. Miután John delejtüje segélyével tájékozta magát, tovább lovagoltak egyenes irányban Mooifontaine felé. Délfelé megpihentek s meglévő élelmi készletük egy részét megették. Azután ismét lóra ülve folytatták utjokat, midőn a nap hanyatlani kezdett, a menekülöket egymagukban hagyta a vadonban.

(Folytatása következik.)

II.

VANDA.

REGÉNY. 147

Irta: **Ouida.** — Forditotta: **Körös Mihály.**

(Folytatás.)

Mindamellett is a herczegnő egyedül maradva s a dolgot ujra meghányva, kiméletes, de tiszta értelmü levelet irt neki, tudtára adva, hogy nem lenne egészen jó, ha egy fedél, jelesen pedig a Hohenszalras palota egyesitené öt és a marquist. Megirta a levelet, mivel ezt föltétlen szükséges elővigyázati lépésnek tartotta, bár keveset bizott hatásában. Brancka Istvánnak is irt volna, de tudta, mily beszámithatlan s megbizhatlan ember ez, aki vagy egyszerüen nevetett, vagy ha nem nevetett volna, kitudja mily szerencsétlenséget okozott volna tüzes magyar vérével. Azért öt egészen kihagyta a játékból.

Nehány nap mulva a herczegnő Olgától — Sabran levele válasz nélkül maradt — rövid tréfás levelet kapott, melyben a kegyes oktatásokat alázatosan megköszönve, s többek között a «mysticus közös fedélre» vonatkozólag gyanutlanul kérdezi Ottilia asszonytól, hogy mily főbenjáró büntettel vádolja öt fönséges nagynénje? Szóval a válasz oly finom, rossz és gonosz volt, hogy Ottilia herczegnő, ki bizonyára jámbor és türelmes nő, dühében ezer darabra tépte a levelet és boszusan lábbal tapodta.

Igy mult el két hónap anélkül, hogy Brancka Olga ismét irt volna s már azt hitték, hogy megszabadultak fenyegető látogatásától, oly kilátás, mely Sabran szivét egészen megkönnyité.

Szeptember vége felé egy napon esti szürkületkor tért haza, követve zsákmánynyal megrakott vadászaitól, s élénk beszélgetésben Ottóval. Elfáradva az erdőkbeni bolyongástól, a hátsó kapun lépett a kastélyba, mely az istállókon át azon épületszárnyhoz vezetett, melyben lakosztályai voltak. S miután megfürdött s az ebédhez átöltözött, a palota tág folyosóin át az ugynevezett fehér szalon felé ment, melyben ilyentájban neje, gyermekei és nagynénje szoktak tartózkodni. Néhány tréfás szóval ajkán, emelte föl a portalét, de belépve, elhaltak ajkain a félig kimondott szavak, mert a kandalló előtt arczczal feléje fordulva, Brancka Olgát látta ülni, mellette neje állott, ki most eléje jött.

— Unokahugom, ki ezelőtt egy órával lepett meg látogatásával, — mondá a marquisnak. A távirat, melyet tegnap küldött Salzburghól, nyilván tévutra került.

Szemei feltünő hideg kifejezést mutattak e szavak után, Olga ellenben könnyed, nyugodt s elégedett mosolylyal tekintett föl Sabranra.

— Váratlan vendégek mindig a legszivesebben látottak, — mondá tréfálva. Ezzel kell magamat vigasztalnom táviratom meg nem érkezte miatt, aminek legnagyobb oka valószinüleg Vanda elöitélete az ellen, hogy Linczböl közvetlen táviró huzal összeköttetés legyen hozzá.

Sabran mint egy automata, ugy hajolt a neki nyujtott kéz folé, de alig érinté saját kezeivel, halál-halványan, hangtalanul és segélytelenül állt ott a meglepetés miatt, alig lévén képes egy szót is szólni. E szemtelenség kihozta sodrából, mialatt Olga mosolyogva s egész ártatlan arczczal beszélgetott hozzá. Pillanatra elfogta az eddig vissza szoritott düh, hogy neje előtt öt egész romlottságában leleplezze, de a következő pillanatban meggondolta, hogy ez lehetetlen s végre Vanda kérdő pillantásaitól magához térve, nyilván kétkedőleg és megvető hanggal mondá Olgának:

— A táviratok eltévedése rendszerint a föladó hibája. Tudom, hogy Linczben a hivatalnokok igen pontosak s vigyázók, bennök nem rejlhetik a hiba. De végre is ily körülmények között nem tehetünk mást, mint sajnálatunkat kifejezni tisztelt vendégünk iránt, hogy az értesités kimaradása folytán nem fogadhattuk rangjához illően. Ön is Párisból jön, ugyebár?

(Folytatása következik.)

Időjárás.

Szeged, szept. 18. reggel 7 órakor.

Légnyomás mm. 700 +	Hőmérsék Celsius	Légnedvesség %	Felhőzet 0—10	Szél iránya és erősége 0—10	Csapadék 24 óra alatt mm.	Jegyzetek
60.8	11.8	96½	5	K_1	0	Légnyomás emelkedett, hőmérsék csökkent.

Nyilttér.

Felelős szerkesztő: **Lipcsey Ádám.**
Kiadótulajdonos: **Endrényi testvérek.**

13518/1890. adóhiv. sz. 415—3—2

Fölhivás.

Az 1890. évre kirótt tőkekamat és járadékadót kitüntető lajstromok az 1883. évi XLIV. t.-cz. 18. §-a értelmében **f. évi szeptember hó 19-töl** bezárólag **26-ig** a **városi bérházban** levő adóhivatali helyiségben 8 napi közszemlére kitétetnek.

Fölhivatnak tehát az érdekelt adókötelezettek, miszerint abbeli adójukat megtekinteni és a kirovás ellen netáni fölszólamlásaikat, és pedig: a) azon adózók, kik a kirovási lajstromban foglalt adónemmel már a mult évben is megróva voltak, a lajstrom kitételének napjától; b) azon adózók pedig, kik a kirovási lajstromban megállapitott adónemmel a kivetés évében először rovattak meg, adótartozásuknak az adókönyvécskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a városi adóhivatalnál annál is inkább benyujtani el ne mulaszzák, mivel az elkésve beérkezendő fölebbezések a törvények értelmében figyelembe vétetni nem fognak.

Szegeden, 1890. évi szeptember hó 14-én.

A városi adóhivatal.

5823/890. sz. 417-1-1

Árverés.

A szegedi kir. törvszék mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy **dr. Galambos Zsigmond** és neje **Fischer Kornélia** önkéntes árverési ügyében a szegedi kir. törvszék területén levő Szeged városban fekvő a szegedi 3436. sz. tjkvben + 1337. hrsz. Földvári-utcza és Honvéd-téri 24/5. sz. ház, udvar és kertre 17042 frt 68 kr., a szegedi 3353. sz. tjkvben + 1324. hrsz. Babér-u. 1. sz. ház, udvar és kertre 1840 frt, a szegedi 2599. sz. tjkvben + 1354. hrsz. Honvéd-téri 8. sz. ház és udvarra + 1355. hrsz. Honvéd-téri és Tisza-Lajos-körúti 9/89. sz. ház és udvarra, összesen 46,388 frt 75 krban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fönttebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi **szeptember hó 23.** napján d. e. 9 órakor a kir. törvszék árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Szegedi kir. telekkönyvi törvényszék 1890. junius 11.

Több lakás kiadó.

A szent-György- és Kálmán-utczák sarkán levő I. számu Tápay-féle házban november hó I-től

419—3—2

több úri lakás kiadó.

Tudakozódhatni ugyanott **Tombátz Ferencz** füszerkereskedő urnál.

A LEGJOBB

Czigarettapapir.

Nem üres reklám, hanem a tudomány legelőkelőbb személyiségei által bebizonyult tény, hogy a

„Les derniéres Cartouches"

czigarettapapir, **BRAUNSTEIN FRÈRES** gyárából (Páris 65. Boulevard Enelmans), a **legkönnyebb és legkitünőbb.**

A kereskedelemben előforduló különféle jobb czigarettapapirok előkelő tudósok által **összehasonlító vegyelemzésnek** elávettetnek, ugy **r. Pohl,** a bécsi vegytani egyetem tanára, **dr. Liebermann** tanár, a bpesti állami vegytani állomás főnöke, ujabb időben **dr. Soyka** hygieniai tanár által a prágai német egyetemen és mindezen összehasonlító vegyelemzések mindenkor azon eredményt adták, hogy a **BRAUNSTEIN FRÈRES czég czigarettapapirosa a legfinomabb és legjobb.**

Valódi csak azon papir, melynek etiquettje mellékelt rajzhoz hasonló és **BRAUNSTEIN FRERES** czéget viseli. Ezen czég czigarettapapirjánál **minden csomag annyi lapot tartalmaz, a mennyi az etiquettjén följegyezve van**

A gyár 207

BRAUNSTEIN FRÈRES.

Hirdetmény.

Vb. **Csillag Ferencz** szegedi kereskedő czég csődtömegéhez tartozó és a csődleltár 1—224 t. a. felvett 3210 frt 87 kr. becsértékü bőráruk, üzleti felszerelések és egy vas pénzszekrény készpénz-fizetés mellett ajánlati verseny utján a csődválasztmányi határozat értelmében eladandók. A versenyben résztvenni kivánók felhivatnak, hogy 50 kros bélyeggel ellátott irásbeli zárt ajánlataikat 160 frt 55 krnyi összeg, mint bánatpénz lefizetése mellett, dr. Engel Mór ügyvéd csődtömeggondnok urnál **f. évi szeptember hó 27-én** déli 12 óráig nyujtsák be, kinél a közelebbi feltételek megtudhatók.

Ajánlattevők ajánlataikban kötelesek kinyilatkoztatni, hogy a feltételeket ismerik és azoknak magukat alávetik.

Csődtömeggondnok urnál jelentkezve az árúk a délutáni órákban bármikor megtekinthetők.

Szegeden, 1890. évi augusztus hó 30-án.

416—3—2

A csődválasztmány.

Birtokeladási árverési hirdetmény. 10945/90.

Alólirt kir. jószágigazgatóság részéről közhirré tétetik, hogy a törvényhozás engedélye alapján az alább egyenkint megnevezett földek és épületek örök áron leendő eladása végett az alább kitüzött helyen és időben irásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog tartatni.

Bánatpénzül a kitett becsérték 10 százaléka teendő le a szóbeli és irásbeli zárt ajánlatnál, mely utóbbi szabályosan szerkesztendő s 50 kros bélyeggel ellátva, az árverés megkezdéseig az árverező bizottsághoz benyujtandó és kijelentendő, hogy versenyző az eladási árverési általános s részletes föltételeket, melyeket különben is alsóimi köteles, ismeri, és azoknak magát föltétlenül alávetí.

Az árverési föltételek a kir. jószágigazgatóságnál és a ker. ispánságoknál megtekinthetők.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el, még az esetben sem, ha azok egy ujabbi árverés esetére kötelezőleg fönntartatnak is.

Az eladások a következő helyeken és időben fognak megtartatni.

I. Aradon a m. kir. jószágigazgatóságnál (pénzügyi épület) 1890. évi október hó 13-án d. e. 9 órakor.

Mező-kovácsházi volt lelkészföld 15 h. 522 □-öl 4683 frt 34 kr. Magyar-pécskai emeletes nagyvendéglő 601 □-öl 18000 frt. M.-csanádi marosi révkorcsma 357 □-öl 647 frt 21 kr. Pitvarosi korcsma és tartozékai 1253 □-öl 5091 frt 62 kr. Nagymajláti korcsma és tartozékai 1100 □-öl 2551 frt 60 kr. Magy.-pécskai szilvás-kert 5 h. 468 □-öl 1950 frt. M.-pécskai marosparti hely (mészégető) 1630 □-öl 1964 frt. M.-csanádi káposztás-föld 42 hold 1038 □-öl 13605 frt. M.-csanádi Mameta és Szina sziget 74 hold 1478 □-öl 35139 frt 40 kr. M.-csanádi kender-föld 254 □-öl 86 frt. Battonyai vásárjog 14628 frt. Nagylaki vásárjog 13208 frt. Szabadhelyi korcsma és tartozékai 800 □-öl 3640 frt, Mikalskai korcsma és tartozékai 1207 □-öl 3850 frt. Uj-sst.-annai korcsma és tartozékai 984 □-öl 8050 frt. Zimándközi korcsma és tartozékai 900 □-öl 3440 frt. Zimándujfalvi korcsma és tartozékai 900 □-öl 2430 frt. Kovasziniczi-panóti korcsma és tartozékai 1 h. 274 □-öl 1950 frt. Zimándközi czinegefélе kavicsbánya 1 h. 1455 □-öl 420 frt kikiáltá i árral.

II. Lippán a kinest. urad. ispánságnál 1890. október hó 14-én d. e. 9 órakor.

Zábrányi egyházhely 400 □-öl 126 frt. Lippai kivágási föld D) 1 h. 105 frt. Lippai kivágási föld A) e. 1 h. 658 □-öl 99 frt 20 kr. Lippai serbánsi gyümölcsös B) e. 1070 frt □-öl 10 frt. Lippai serbánsi gyümölcsös B) f. 414 □-öl 16 frt. Lippai kivágás czárina 535 □-öl 188 frt 20 kr. Dorgosi volt korcsma föld 19 h. 570 frt. Labasinczi gyalu-dragoi föld 14 h. 1200 □-öl 978 frt 60 kr. Labasinczi 316 sz. üres házhely 100 frt. Labasinczi izvor föld 800 □-öl 31 frt 20 kr. Labasinczi la mortarecz volt termény föld 5 h. 800 frt. Labasinczi ungye kamenicz szántó-rét 70 h. 446 □-öl 5110 frt 20 kr. Lippai h. kivágás 1 hold 758 □-öl 465 frt 80 kr. Lippai régi raktár nevü fdlö 1 hold 1070 □-öl 368 frt 80 kr. Lippai hodája lui Gyorgye Szirbu 1 h. 1250 □-öl 662 frt. Lippai gyungyuk kaszálló h. 2 h. 1410 □-öl 1105 frt 20 kr. Lippai basa kut 3 h. 1188 □-öl 407 frt 20 kr. Lippai koaszta paganicza 3. h. 1234 □-öl 498 frt 20 kr. Lippai mészárszékrét U. 55 h. 1375 □-öl 3753 frt 80 kr. Sistaroveczi major-föld 59 h. 180 □-öl 1184 frt 60 kr. Sistaroveczi irtás föld la ovecz kremenistye 664 h. 36174 frt 80 kr. Traunaui major föld 458 h. 1472 □-öl 121488 frt 80 kr. Radnai vásárjog 4108 frt. Radnai nagyvendéglő 1350 □-öl 7200 frt. Alliosi volt ügyészi föld 4 h. 920 □-öl 1025 frt 60 kr. Alliosi volt ügyészi terményföld 11 h. 500 □-öl 2535 frt 80 kr. Alliosi B) e. kaszálló 19 h. 753 □-öl 2920 frt 40 kr. Alliosi major föld 125 hold 23859 frt 60 kr. Alliosi major föld 200 h. 46348 frt 90 kr. Alliosi nagy majorföld 647 h. 150492 frt 20 kr. kikiáltási árral.

III. Valyemárén a kinest. urad. ispánságnál 1890. október hó 15-én d. e. 9 órakor.

Szelcsovai 1. szerződéses házhely 1 h. 60 frt. Bulzai 1. szerződéses házhely 20 frt. Berzovai kalácsa la ungy 2 h. 100 □-öl 175 frt 31 kr. Berzovai kalácsa nádas 2 h. 780 □-öl 186 frt 56 kr. Lalasinczi korcsma és tartozékai 670 frt. Kapruczai volt erdészi kaszáló 19 h. 1048 □-öl 2382 frt 20 kr. Osztrovi szilvás 10 h. 1182 frt 80 kr. Pernyesti pagyina 800 □-öl 68 frt. Tótváradi vásárjog 533 frt 20 kr. Tótváradi korcsmaépület 600 frt. Gavozsdiai korcsmaépület 400 frt kikiáltási árral.

IV. Vajda-Hunyadon a kinest. urad. ispánságnál 1890. október hó 16-án d. e. 9 órakor.

Felső szilvási föld 676 □-öl 60 frt. Hátszegi 15. sz. beltelek 1200 □-öl 300 frt. Kajánelli korcsma és tartozékai 3 h. 948 □-öl 1200 frt. Grossi kenderáztató tó 114 frt. Bunyillai gyálu bunyilla föld 2 h. 1065 □-öl 172 frt. Gavozsdiai házhely 40 frt, Grossi livadiai orvosi lak 6 h. 428 □-öl 1256 frt. Hátszegi Bajesz S.-féle ingatlan 5 h. 265 □-öl 320 frt. Leleszi Rumunyásza föld 448 frt. Runki «Magura» föld 126 frt. Runki volt erdőcsőszi kert 84 □-öl 24 frt. Runki egy kert 60 frt 80 kr. Runki egy üres házhely 1. h. 117 □-öl 28 frt. Runki gura Topliczi pe jere föld 250 □-öl 41. frt. Topliczai egy kert 253 □-öl 140 frt. Topliczai volt orvosi kert és lakás 518 frt, Vulcsesdi kárpenyi korcsma és beltelek 1 h. 1540 □-öl 1300 frt. Zalasdi kaszenási korcsma és beltelek 2 h. 676 □-öl 600 frt. Zalasdi korcsma és belsőség 1360 □-öl 1200 frt. Hátszegi korcsma és belsőség 534 □-öl 7000 frt. Gavozsdiai korcsma és belsőség 300 frt kikiáltási árral.

V. Déván a magy. kir. adóhivatalnál 1890. évi október hó 17-én d. e. 9 órakor.

Vályea-Brádi korcsma és beltelek 932 □-öl 405 frt 84 kr. Dévai vámi malom 728 □-öl és dévai czigány malom 147 □-öl összesen 40000 frt. Dévai sörház épület 1 h. 1002 □-öl 2000 frt. Dévai Csiky-féle ház 378 □-öl 12000 frt. Dévai volt ügyvédi lak 1547 □-öl 2300 frt. Szántóhalmi korcsma és beltelek 300 □-öl 800 frt. Szent-andrási korcsma és beltelek 1150 □-öl 1000 frt kikiáltási árral és a dévai kisebb szőlők.

Aradon, 1890. évi szeptember hó 6-án.

410—2—2

M. kir. államjószágigazgatóság.

8395/890. tkvi sz. 420—1—1

Árverési hirdetmény.

A szegedi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy a Szeged város területén lévő, a szegedi 22746., 22747. sz telekjegyzőkönyvben 13288 hrsz a. 552 □-öl ladányi csányihegyi szőlő 64 frt, a + 13430/b. hrsz. a. 4 hold 1365 □-öl ladányi csányihegyi 1393. sz. tanyaház és kaszálóra 433 frt, a 13430/a. hrsz. a. 1450 □-öl csanyihegyi kaszállóra 81 frt kikiáltási árban Kelemen István ügyvéd végrehajtatónak **Csányi Sándor** és neje végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében felperesnek 110 frt 50 kr. tőke, ennek 1889. évi szeptember hó 6-tól folyó 8% kamatai és 62 frt 29 kr. összes költsége behajtása iránt 10% bánompénz letétele mellett 1890. évi **október hó 15-ik** napján d. e. 9 órakor ezen kir. tvszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Vevő köteles a vételárt két egyenlő részletben, az elsőt az árveréstől számitandó 15, a másodikat pedig az árveréstől 45 nap alatt a szegedi kir. adóhivatalnál lefizetni.

Az árverési föltételek a hivatalos órák alatt a szegedi kir. telekkönyvi hivatalnál (földszint jobbra és Szegedváros hatóságánál megtekinthetők.

A szegedi kir. tvszék tkvi hatósága 1890. évi szept. hó 5-ik napján.

Szentiványi,
kir. tvszéki biró.

Nyomatott a kiadótulaidonos Endrényi Testvérek könyvnyomdájában Szegeden.